

Notekūdeņu attīrīšana priekšlikumu grozījumiem ES direktīvā 91/271/EEC aspektā

02.02.2023.

Vides eksperts *Mg.env.sc.* Valdis Līkosts

Izmantotie termini

- **Sekundārā** (*secondary*) **jeb otrreizējā attīrīšana** – bioloģiskā notekūdeņu attīrīšana, kas nodrošina direktīvas I pielikuma, 1.tabulas prasības;
- **Terciārā** (*tertiary*) **jeb trešējā attīrīšana** – notekūdeņu attīrīšanā tiek izmantotas papildus attīrīšanas metodes, kas nodrošina slāpekļa un fosfora atdalīšanu no notekūdeņiem;
- **Ceturtējā** (*quaternary*) **attīrīšana** – notekūdeņu attīrīšanā tiek izmantotas papildus attīrīšanas metodes, kas nodrošina plaša spektra mikropiesārņotāju atdalīšanu no notekūdeņiem.
- **Aglomerācija** – teritorija, kurā **komunālo notekūdeņos radītā piesārņojuma slodze ir pietiekami koncentrēta (>10 CE/ha)**, lai varētu savākt notekūdeņus un novadīt tos uz NAI vai uz to galīgās novadīšanas vietu vidē. **Vismaz sekundārā attīrīšana jānodrošina visās aglomerācijās ar CE > 1000, nodrošinot arī centralizētas sistēmas izbūvi notekūdeņu savākšanai.**

Otrreizējā attīrīšana (PAŠREIZ)

Parametrs	Cilvēku ekvivalents	Koncentrācija vai attīrīšanas tehnoloģija	Piesārņojuma samazinājuma procenti
Bioķīmiskais skābekļa patēriņš (BSP ₅), (t=20°C (neveicot nitrifikāciju))	< 200	atbilstoša attīrīšana	-
	200-2000		50-70
	2000-10 000	25 mg/l	70-90
	> 10 000		
Ķīmiskais skābekļa patēriņš (ĶSP)	< 200	atbilstoša attīrīšana	-
	200-2000		50-75
	2000-10 000	125 mg/l	75
	> 10 000		
Suspendētās vielas - kopējais daudzums	līdz 10 000	mazāk nekā 35 mg/l	90
	10 000 un vairāk		

Otrreizējā attīrīšana (**PLĀNOTS**)

Parametrs	Cilvēku ekvivalents	Koncentrācija vai attīrīšanas tehnoloģija	Piesārņojuma samazinājuma procenti
Bioķīmiskais skābekļa patēriņš (BSP ₅), (t=20°C (neveicot nitrifikāciju))	< 200	atbilstoša attīrīšana	-
	200- 1000		50-70 ??
	1000 – 2000 (no 2031.g.)	25 mg/l	70-90
	2000-10 000		
	> 10 000		
Ķīmiskais skābekļa patēriņš (ĶSP)	< 200	atbilstoša attīrīšana	-
	200- 1000		50-75 ??
	1000 – 2000 (no 2031.g.)	125 mg/l	75
	2000-10 000		
	> 10 000		
Suspendētās vielas - kopējais daudzums	līdz 10 000	mazāk nekā 35 mg/l	90
	10 000 un vairāk		

Trešējā attīrīšana (PAŠREIZ)

Parametrs	Cilvēku ekvivalents	Koncentrācija vai attīrīšanas tehnoloģija	Piesārņojuma samazinājuma procenti
Kopējais fosfors (P _{kop})	< 2000	atbilstoša attīrīšana	-
	2000-10 000		10-15
	10 000-100 000	2 mg/l	80
	> 100 000	1 mg/l	
Kopējais slāpeklis (N _{kop})	< 2000	atbilstoša attīrīšana	-
	2000-10 000		10-15
	10 000-100 000	15 mg/l	70-80
	> 100 000	10 mg/l	

Trešējā attīrīšana (**PLĀNOTS**)

Parametrs	Cilvēku ekvivalents	Koncentrācija vai attīrīšanas tehnoloģija	Piesārņojuma samazinājuma procenti
Kopējais fosfors (Pkop)	< 2000	atbilstoša attīrīšana	-
	2000-10 000		10-15 ??
	10 000-100 000 (no 2036.g. – 50% no 2041.g. – 100%)	0.5 mg/l	90
	> 100 000 (no 2031.g. – 50%, no 2036.g. – 100%)		
Kopējais slāpeklis (Nkop)	< 2000	atbilstoša attīrīšana	-
	2000-10 000		10-15 ??
	10 000-100 000 (no 2036.g. – 50% no 2041.g. – 100%)	6 mg/l	85
	> 100 000 (no 2031.g. – 50%, no 2036.g. – 100%)		

Ceturrtējā attīrīšana (**PLĀNOTS**)

Parametrs	Cilvēku ekvivalents	Koncentrācija vai attīrīšanas tehnoloģija	Piesārņojuma samazinājuma procenti
Vielas, kas var piesārņot ūdens vidi pie zemām koncentrācijām (mikropiesārņotāji)	10 000-100 000 (no 2036.g. – 50% no 2041.g. – 100%)	Vismaz 6 vielas (no 1.kategorijas 2x vairāk nekā no 2.kategorijas)	80 (vidēji izvēlētajam vielu spektram)
	> 100 000 (no 2031.g. – 50%, no 2036.g. – 100%)		
1.Kategorija (NAI viegli attīrāmas vielas)		2.Kategorija (viegli izslēdzamas no nonākšanas NAI)	
Amisulprid; Carbamazepine; Citalopram; Clarithromycin;	Diclofenac; Hydrochlorothiazide; Metoprolol; Venlafaxine.	Benzotriazole; Candesartan; Irbesartan; 4-methylbenzotriazole + 6methylbenzotriazole	

**Novērtējiet savas pašvaldības, aglomerācijas atbilstību
jaunajām prasībām!**